ԱՄՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՊԱՐԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻՆ
ՄԱՐՍԷԼԻԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ
Տարեգրութիւն, բիբլ հարկ հասարի, հասասահալ և հայ
հասարի մասն ԱՀԱՐԱՍՏԱՆԻ իրեն պիտոյ իրերն բերելիք։
Պատրաստ չէ վերադարձնել ձեռագրները, ձեռագրելիք
Տարեցոյցներ ևերկար հրատարակութիւն և փոխանակ
Տարեցոյցներ 1 միլլիոն էջերէ 1 սահմանի վրայ։
Les annonces en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la
Rédaction (Allées de Meilhan, 44.)

ՓՈՍՏԱՐԿՂ ՀԱՍՑԵ 15
1893 ՀՈՒՆՎԱՐԻ 8
ՀԱԻՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ 27 (2.S.)
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԱՄԱՆԱԿ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԳԻՆԸ
Ֆրանսիոյ Հայոց ամէն տեղերը 5 ֆր. կամ 2 ռուբլի. Թիֆլիսի.
Պարսկաստանի Հայոց ամէն տեղերը 6 ֆր. կամ 2 ռուբլի.
Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ 9½ տոլարի (93 օգոստոս—94 մարտ)
չ, արտասահման 9½ տոլարի (93 օգոստոս—94 մարտ) բաժանորդագրութիւնը
է 20 ֆր. կամ կիսով։ Կարելի է նաեւ բաժանորդագրիլ քառամսեայ
Հայոց ամէն ու ոչ ուրեք, ուր դէպ հայոց Հայոց 2½ ֆր. Հայրենիքի և
1894 մարտի առաջին չորեքշաբթի ամէն տարի։

Խմբագիր և տիրոջ տպարանի պատասխանատու Մ. Ռօր-
ՏՈՒՔԱԼԻԱՆ. rédacteur du journal *Arménia*. MARSEILLE (France)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅՈՑԳԱԺՈՂՈՎԻ ԺՈՂՈՎՍԷ Վ.Ը

ԴՈԿՈՅՎՈՂՈՎ

Ամբարի պատերուն հայ գրչակներ տասնապատիկ գործ ունին ընելիք։ Կարգ մը տարիներէ ի վեր ամէն տարի ամառուան ամիսներուն, երբ ամէն կողմէ ուխտաւորներ կը հոսին Ամբար, գրչակներուն գործը կրկնապատկուած է։ Ուխտաւորներ կան որոնք ամէն տարի կուգան, ուրիշներ կան որոնք առաջին անգամ կուգան։ Ամէն մէկ ուխտաւոր իր հետ կը բերէ իր ընտանիքին, իր բարեկամներուն, իր գիւղացիներուն ցանկը, որպէսզի անոնց անունները գրչակին ձեռքով գրի առնուին։ Ամէն մէկ ուխտաւոր կ՚ուզէ որ իր անունը գրուի ամենէն գեղեցիկ գրչակին ձեռքով

ԻՐԱՎՈՒՆՔ Է ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ՄԱՐԴՈՒ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ՆՐԱ ՀԱՄԱՐ ՈՐԵՎԷ ՄԱՐՄՆԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

(Շարունակութիւն)

Ի՞նչ կրնայ ընել հասարակ մարդը պահանջելու համար իր անձնական պաշտպանութիւնը, երբ ինքնիշխան ժողովուրդը, որ ամէն բանէ վեր է, կը զրկէ զայն այդ իրաւունքէն։ Ինչպէ՞ս կրնայ ան պահանջել

ՎԱՉԱՌ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Թիֆլիս, Ուրբաթ, 26/8 Հոկտ. 93

ՀՈՒՅՆ

Ամեն ոք, որ ունի հոգի մարդկային, ցանկանում է, որ իր ազգը լինի ազատ, ուրախ, երջանիկ, ապրի լուսավոր կյանքով, ունենա իր գրականությունը, իր արվեստը, իր գիտությունը, որ նրա զավակները կարողանան ստանալ լավ դաստիարակություն, որ նրա մեջ չլինեն ոչ հարուստներ, ոչ աղքատներ, ոչ ստրուկներ, ոչ տիրակալներ, որ նրա մեջ ամեն մարդ ունենա իր ազատ կարծիքը, իր ազատ խոսքը, իր ազատ գործունեությունը, որ նրա մեջ ամեն մարդ զգա, որ ինքը ազգի անդամ է, որ ազգի ուրախությունը նրա ուրախությունն է, ազգի վիշտը նրա վիշտը, ազգի ցավը նրա ցավը, ազգի հաջողությունները նրա հաջողությունները, ազգի անհաջողությունները նրա անհաջողությունները, ազգի ամոթը նրա ամոթը, ազգի պատիվը նրա պատիվը, ազգի անունը նրա անունը, ազգի կյանքը նրա կյանքը, ազգի հոգին նրա հոգին։ Ամեն ոք, որ ունի հոգի մարդկային, ցանկանում է, որ իր ազգը լինի ազատ, ուրախ, երջանիկ, ապրի լուսավոր կյանքով, ունենա իր գրականությունը, իր արվեստը, իր գիտությունը, որ նրա զավակները կարողանան ստանալ լավ դաստիարակություն, որ նրա մեջ չլինեն ոչ հարուստներ, ոչ աղքատներ, ոչ ստրուկներ, ոչ տիրակալներ, որ նրա մեջ ամեն մարդ ունենա իր ազատ կարծիքը, իր ազատ խոսքը, իր ազատ գործունեությունը, որ նրա մեջ ամեն մարդ զգա, որ ինքը ազգի անդամ է, որ ազգի ուրախությունը նրա ուրախությունն է, ազգի վիշտը նրա վիշտը, ազգի ցավը նրա ցավը, ազգի հաջողությունները նրա հաջողությունները, ազգի անհաջողությունները նրա անհաջողությունները, ազգի ամոթը նրա ամոթը, ազգի պատիվը նրա պատիվը, ազգի անունը նրա անունը, ազգի կյանքը նրա կյանքը, ազգի հոգին նրա հոգին։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿՈՄԻՏԵԻ

ՀՈՒՇԱՏ

. . . . . Գրաքննության ոգուն

Ես, դեղաբույր գյուղի հոյլ տարվա տերն՝ «վշնար» վերնագրի վեցս վրա։ ոգաբանել եմ ուզում մի քանի խոսք՝ ընթերցողներին ծանոթացնելու համար այդ բառի նշանակության հետ։ Ինչպես գիտեք, «վշնար» ասելով՝ հասկանում ենք մի ամանի անուն, որ ունի կլոր հատակ, ուռուցիկ կողեր և նեղ բերան։ Այդ ամանը ծառայում է ջուր պահելու համար։ Ինչպես տեսնում եք, ամանի անունը ինքնին ոչ մի կապ չունի գրաքննության հետ։ Ուրեմն ինչո՞ւ ես այդ անունը տվի իմ գրքին։ Ինչո՞ւ ես ուզում, որ ամանի անունը գրաքննության անունի հետ միանա

դին մէջ ծագած երկարատեւ և մեծ յուզումների մի առանձին ուսումնասիրութիւնն է որի մասին գրուած չկայ Հայոց պատմութեան դասագիրքերին մէջ) ։

2 ֆր. 20 սնթմ. ։

Գիւտ Քահանայ Աղաեանց, Դիւան Հայոց պատմութեան. Գիրք Ա. Բ. 1780.1834. Տպագր. Թիֆլիզ. 1893 (Հայոց աղգի 54 տարու պատմութիւնը կը ներկայացունէ, մանաւորապէս Էչմիածնի գլխէն անցածները, պատմական վաւերաթուղթերով ։ Սկիզբը գրուած է կարբեցի Յովհաննէս կաթողիկոսի պատկերը ։ Այս աշխատութիւն արժանացած է Ոսկեայ Մեհրապեան մրցանակին) ։ 7 ֆր.

Կոստանդին Ասպիւեան, Հայրենիքէն դուրս ։ Վէպիկ. Հրատարակութիւն Մ. Թարվերդեանի (Մեծագոյն բազմի յոյսերով հայրենիքէն դուրս եղած մի հարուստ գիւղացու պատահած թշուառութիւնները կը նկարագրէ որ հազիւ իր հայրենիք վերադառնալով հոն կրցած է գտնել իր հանգստութիւն) ։ 50 սնթմ.

Նշանակուած գիներին մէջ հաշուուած է նաեւ ղրկելու փոստի ծախքը ։

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Հեռեւեալ գիրքերը կարելի է ստանալ Արմէնիահ խմբագրատունէն իրենց առջեւ նշանակուած գիներով որոնց մէջ հաշուուած է և ղրկելու փոստի ծախքը ։

Արժէքը կանխիկ չվճարուած՝ գիրք չղրկուիր ։

Հայկակ Էկինեան, Կակտանք, Տեար Ա., Ն. Երք. 1890 (Հեղինակին ընտիր մէկ բանաստեղծութիւնն է այս արձակ գրուած) ։ 30 սնթմ.

Խօսք վասն Հայրենասիրութեան Բ տպագրութիւն 60 սնթմ. ։

ՐԱՖՖԻ — վէպիկներ և պատկերներ (Տպուած և անտիպ աշխատութիւններէն) ։ Հատոր Ա. Գին 7 ֆր. ։

ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ — Ազգային երգարան Ձայնագրեալ (հայկական ձայնանիշերով) 2 ֆր. 80 սնթմ.

ՍՈՒՄԱԿ. Լիակատար երգարան ։ Հրատարակեց Գրիգոր քահանայ Գրիգորեանց ։ Հատոր Ա. Տպագր. Մոսկուա 1890 ։ (Կը պարունակէ 282 երգեր, ինչպէս հիներէն, նոյնպէս և նոր երգերէն չատեր) 4 ֆրանգ ։

Խրիմեան Հայրիկ, Դրախտի ընտանիք ։ 2 ֆր. 10 սանթիմ ։

Խրիմեան Հայրիկ, Սիրաք և Սամուէլ ։ 1 ֆր. և 75 սանթիմ ։

ԺՕՐԺ ՍԱՆ — Գարիբալդիի կենսագրութիւնը ,35 սնթմ. ։

Հ. Կղեմէս Վ. Սիպիլեան, Դասաւորութիւն Ռուբինեան դրամոց (Մէկ լուսանկարատիպ պատկերով, վեց վիմատիպ տախտակօք — 79 պատկեր —, և 53 պատկերօք ի բնագրին, որոց մէջ կան բազմաթիւ չհրատարակեալներ։ Մեծ 8° երես ԺԶ+88+32). Վիէննա 1892 ։ Գին 7 ֆրանք։

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐՔ ԵՒ ՊԱՏԿԵՐ

Հ. Ց. Վ. Խաւիէրտենց. Կրթական անգլիական լեզուի (Անգլիերէն լեզուն դիւրին և գործնական ոճով սովրեցնող քերականութիւն մ'է հրահանգներով մեկտեղ) ։ Ա հատորը կը բաղկանայ 256 երեսէ և Բ հատորը 216 երեսէ. վերջն ալ յաւելուած մը կայ 50 երեսէ բաղկացած որ հայերէն հրահանգների անգլիերէն թարգմանութիւնն է ։ Երկու հատորը միասին՝ 5 ֆր. ։ (1 տոլար ամերիկեան) ։

Նշանակք Հայաստանեայց. Մայր Հայաստանի պատկերը՝ Հայոց 4 թագաւորութիւնների նշանակներովը մեկտեղ փայլուն թղթի վրայ և կանաչ, կապոյտ և դեղին գոյներով ներկուած։ 1 ֆրանգ ։

ԼՈՒՍԻՆՆԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐը

Տաճկական բռնութեան նահատակ եղող Խորէն Նարպէյ-Լուսինեան Սրբազանի պատկերը ընտիր թղթի վրայ տպուած կը ծախուի Արմէնիահի խմբագրատունը ։ Գինն է 65 սանթիմ, փոստի ծախքը խմբագրատունէն վճարուելով ։

ՀԱՑՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Ա. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՐԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

Բ. Տպագրութիւն

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» հրատարակած այս վարդապետարանի մէջ հաւատօ կերպով բացատրուած է թէ իւրաքանչիւր հայրենասէր Հայ ի՛նչ փափաքներ պէտք է ունենայ և ի՛նչ պարտքեր ունի կատարելու ։

Կը խնդրուի ամեն հայրենասէր Հայերէ իրենց շրջանի մէջ տարածել այս տետրակ ։ Մէկ անգամէն 50 օրինակ ծախու առնողին կը ղրկուի 5 ֆրանքով Հատին գինն է 15 սանթիմ (Պարսկաստանի Հայերին հաժար 10 սանթիմ) ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Մ. Փորթուգալեանի հրատարակած գիրքերին վրայ մանաւոր զեղչ կը լինի Պարսկաստանի Հայերին հաժար որոնց կը ղրկուի փակագծի մէջ նշանակուած գիներովը ։

Ա. ՀԱՑ ԳԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻ ՄԸ (Սպառած)։
Բ. ՀԱՑ ԳԻՒՂԱՑԻ »
Գ. ՍԱՂՄՈՍ ԻՍՐԱՑԵԼԻ »
Դ. ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՑ ԵՒ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼՂԱՐ ԱՊՍՏԱՄԲԱՊԵՏԱՑ (Սպառած)
Ե. ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ.—(Հայասատանցիների պանդխտութեան տխուր հետեւանքների մէկ փոքրիկ պատկերը կը ներկայացունէ վիպական կերպով ։) Գինն (90 սնթմ.) 1 ֆրանգ 20 սնթմ.

«ԱՐՄԷՆԻԱ» Ի ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆ

ԳԻՐՔԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ

1893 Նոյեմբեր 21/3 Դեկտեմբերի կիրակի օրը

ԳԻՆ ՏՈՄՍԱԿԻՆ 1 ՖՐԱՆԳ

Տոմսակները Արմէնիա լրագրի կնքովը կնքուած և խմբագիր–տնօրէնէն ստորագրուած են ։

☞ Այս վիճակահանութեան ամեն թիւերն ալ կը շահին որովհետեւ 2000 տոմսակ է և 2000 օրինակ ընտիր գիրքեր, տետրակներ, պատկերներ, աշխարհացոյց քարտէզներ (100 ֆրանգնոցէն վինչեւ 15 սանթիմոց) վիճակահանութեան դրուած են որ պիտի կատարուի 1893 Նոյեմբեր 21/3 Դեկտեմբերի կիրակի օրը. Մարսէյլ, Արմենիա լրագրի խմբագրատանը մէջ ։ Իւրաքանչիւր թուի չհաճեր կը հրատարակուի նոյն չաբաթի մէջ Արմենիահ միջոցով ։ Վիճակահանութեան կատարուելէն յետոյ՝ ամենէն ուշը ՄԻՆՉԵԻ ՆԵՐԵՔ ԱՍԻՍ, այսինքն վինչեւ 1894 փետրվար 21/5 մարտ, ով որ իւր տոմսակ ներկայացունէ կամ ղրկէ Արմենիահ խմբագիր-տնօրէնին, կտանայ ինչ որ վիճակուած է անոր. կարող է նաեւ խմբագրատան Գրացուցակի գնովը իրեւ դրամ հաշուել ինչ որ ելած է իւր տոմսակի կամ տոմսակներուն և նոյն արժէքի համեմատութեամբ ուրիշ գիրք կամ պատկեր առնել Արմենիահ խմբագրատան մէջ ծախու գտնուածներէն ։

Զ. ԳԱՄԱՌ ՓԱՓԻՊԱ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այբուբենց աւարտելոյն (Մեծանուն Հայ բանաստեղծին վերջերս գրած ազատաշունչ ընտիր ոտանաւորներէն 3ր՝ առանձին տետրակով հրատարակուած են) ։ 50 հատը 2 ֆր. և 50 սանթիմ, հատը (5 սնթմ.) 10 սանթիմ ։

Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԷՆԴԸ ՏԱՃԿԱՀԱՑԱՍՏԱՆՈՒՄ. (Սպառած)

Ը. ԹԻՒՐՔԻԱՅ ՀԱՑԵՐՆ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ԴՐԱՑԻՆԵՐ (Թիւրքիահ Հայերին և իրենց դրացի ազգերի վրայ վիճակագրական և ցեղաբանական ամփոփ և հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պարունակէ ։ Թիւրքահայաստանի մէջ բնակող այլ և այլ ազգերէ բնակիչներուն թուին բազդատական մէկ ցուցակն ալ կցուած է տետրակին վերջը ։) Գին 50 սանթիմ (35 սանթիմ) ։

Թ. «ԱՐՄԷՆԻԱ»Ի ՑՈՒՇԱՐԱՐ (Արմենիահ Ա տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորովին սպառած և միեւնոյն ժամանակ չատերի հետաքրքրութեան առարկայ դարձած լինելով, այդ շրջանի մէջ Մ. Փորթուգալեանի գրած առաջնորդող յօդուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփուած են ցուշարարի մէջ որ ութ ածալ դիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ) ։ (1 ֆրանք) ։ 1 ֆր. 40 սանթիմ

Ժ. ՎՐԷԺ (Պուլկարիահ մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Պուլկարներն ի՛նչպիսի միջոցներու դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար) ։ (15 սնթիմ) ,20 սնթմ.

ԺԱ. ԹՈՄԱՍ ԲՈՑԱՐԻՍ (Յունաստանի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յոյներն ի՛նչպիսի միջոցներու դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար), (0,15սանթիմ) ,20 սանթիմ ։

ԺԲ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՆԱՄՈՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆԻ
ԴՐԱԾ ՈՏԱՆԱՒՈՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրենասիրական ոտանաւորներէ մի քանին ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իրեւ նմոյշներ գանազան քաղաքներու մէջ և գանազան տպաւորութիւններու տակ իւրաքանչիւրին գրած ոտանաւորներին որոնք ժամանակին հրատարակուած լինելով կորսուած են այժմ։ Այն քանի ոտանաւորներ որոնք իրենց նմոյշ ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պոլիս տպագրուած պաղատային երգարաններուն մէջ՝ որոց վերջինն տպագրութիւնն վաղուց արդէն սպրդելուած է, և Ասիա և Արմենիա լրագիրներուն մէջ։ Նմոյշներու մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ տրուած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորներ ի՛նչ տպաւորութիւնների տակ ներշնչուելով գրուած են։ Գին (10 սանթիմ) 15 սանթիմ ։

Ամենայն պատ, Արմենիահ խմբագրատան մէջ ծախու կը գտնուին նաեւ Հ. Ալիշանի, Հ. Ինճիճեանի, Հ. Գարսդին Զարըհանէլեանի, Րաֆֆիի, Միւրենցի հրատարակուած բոլոր գիրքերն, ինչպէս և ուրիշ օգտակար գիրքեր և քարտէզներ Հայաստանի՝ Հայերէն կամ լատինական տառերով և զանազան գիներով և լն. և լն. ։

Գրավաճառանոցի ժանրամաս ցուցակը որ 90 երեսներէ կը բաղկանայ, ցանկացողներին կը ղրկուի ձրիապես ։

ՏՆՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Մ. ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Le Gérant : FÉLIX ENFFANTIN.

ՄԱՐՍԷՅԼ

Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Marseille. — Imprimerie du Midi, et Papeterie Allées de Meilhan, 44.